

VELIKONOCE

CO POTŘEBUJETE:

Klidné prostředí na přečtení a porozumění textu o Velikonocích, případně knížky nebo obrázky.

POSTUP:

Tento měsíc se budete připravovat na nadcházející Velikonoce. Víte, proč se bílé sobotě říká bílá? Kdy se chodí koledovat a ve který den se nemá jíst maso? To vše a mnoho dalšího se dozvíte níže. Už na nic nečekejte, vyhledejte si doma nějaké klidné místo, kde se cítíte příjemně a pusťte se do čtení!

Velikonoce

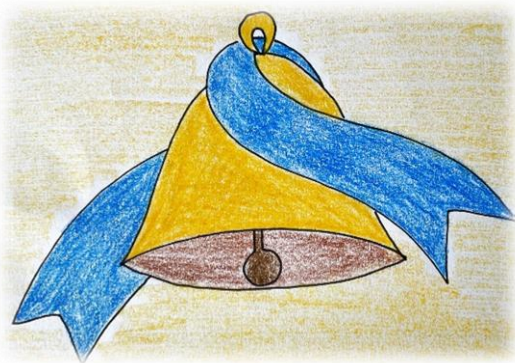
Velikonoce slavíme každým rokem na začátku **jara**, proto se Velikonocím říká **svátky** jara. Na rozdíl od ostatních svátků však Velikonoce nemají pevné datum. Každý rok tedy připadnou na jiné období.

O Velikonocích se vše v **přírodě** probouzí ze zmrzlé a studené zimy. To můžeme i sami pozorovat! Začínají kvést první kytičky (sněženky) a zvířátka v přírodě přivádějí na svět svá **mláďátka**. Co však vypořádat úplně nemůžeme, to jsou tradice a zvyky, které byly dříve dodržovány ve dnech před velikonočním pondělím a dnes se dodržují zřídka. O těchto dnech se dnes dozvíte pár základních informací, které jste možná doposud neznali.

Modré pondělí

Velikonoční týden začíná pondělím, kterému se říká „modré“, protože se kostely zdobily modrým sukem.

Žluté úterý

V tento den probíhají přípravy na Velikonoce. Je to den velikého úklidu.

Škaredá středa

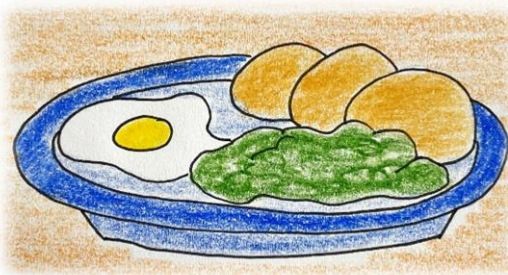
O škaredé středě by se neměl nikdo **mračit**, protože dle pověsti by se pak mračil každou středu v roce až do příštích Velikonoc. Dříve lidé na škaredou středu vymetali **komíny** a tím z domu vymetli i všechny nemoci a neštěstí.

Zelený čtvrtek

Na zelený čtvrtek by se měly jíst zelené potraviny jako např. **špenát, zelí, okurka**, zelená **paprika** aj. Také by se měl člověk umýt ve studené vodě, aby po celý další rok nebyl nemocný.

V tento den také naposledy zazní kostelní **zvony** a pak podle tradice odletí do Říma. Od tohoto čtvrtku až do soboty zvony nezvoní a nahrazují je řehtačky.

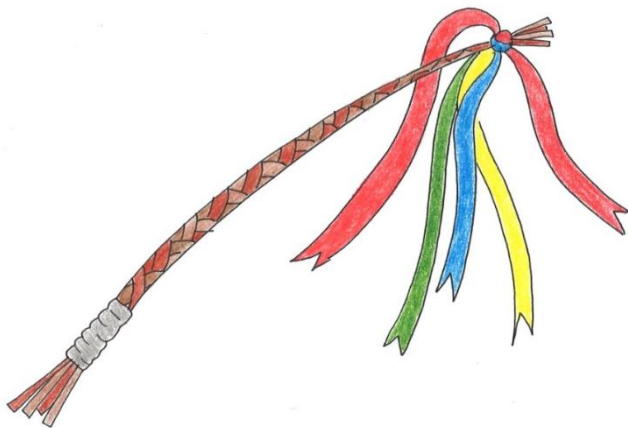
Velký pátek

O velkém pátku je tradicí, že se nejí maso a celkově se omezuje jídlo. Tomu se říká, že držíme **půst**. Nesmí se prát prádlo, uklízet a péct. Je to také den smutku, protože byl ukřižován Ježíš Kristus.

Bílá sobota

Bílá sobota dostala svůj název proto, že doma ženy vše krásně uklidily a celý dům svítil čistotou. V sobotu se také pečou klasické velikonoční **mazance**, velikonoční beránci, barví se vajíčka (kraslice) a pletou se **pomlázky**. Končí půst a zase se může jíst maso a ostatní potraviny tak, jak byl každý zvyklý. Vrací se také kostelní **zvony**, které se tento den opět rozezní.

Květná neděle

Neděli se říká květná, protože venku už všechno začíná pomalu kvést. Den probíhá ve znamení **radosti** a **oslav** Ježíšova vzkříšení (zmrtvýchvstání). Je to také den, kdy se chodí do přírody na procházky a pozoruje se, jak se opět probouzí k životu.

Velikonoční pondělí

Velikonoční pondělí je označováno také jako červené pondělí. Koledníci s pomlázkou chodí po **návštěvách**, odříkávají velikonoční říkanku, jemně děvčata pomlázkou vyšlehají a dostávají sladkou **odměnu** a kraslice (ozdobená vajíčka). Vyšlehání děvčat se dělá dle tradice proto, aby ženy a dívky zůstaly zdravé po celý rok. Na přestupný rok se ale role obrací a s pomlázkou chodí **koledovat** a vyšlehat chlapce naopak dívky.

Kontrolní otázky

- Kdy jsou Velikonoce?
- Který den se nesmí prát prádlo?
- Kdy se opět rozezní kostelní zvony?
- Proč se středě říká „škaredá“?
- Jaké potraviny se doporučují jíst na zelený čtvrtek?
- Můžeme jíst na velký pátek maso?
- Co se děje na květnou neděli?
- Ve který den chodí koledníci s pomlázkou?

Slovní a znaková zásoba:

Velikonoce, velikonoční, jaro, svátek, příroda, mláďata, modrý, žlutý, škaředý, zelený, velký, bílý, květina, pondělí, úterý, středa, čtvrtek, pátek, sobota, neděle, mračit se, komín, špenát, zelí, okurka, paprika, půst, mazanec, pomlázka, zvony, radost, oslava, návštěva, odměna, koledovat.

Znaky k textu najdete také v aplikacích Znakujte s Tamtamem nebo Spread The Sign.

CO PROCVIČUJETE:

Budete rozvíjet a procvičovat komunikační schopnosti a dovednosti. Rozšíříte své znalosti o Velikonocích a velikonočních tradicích. Naučíte se nové znaky a slova a rozvinete vizuální a sluchovou paměť. Navíc pracujete s prostorovou orientací a orientací v textu.

NA CO SE ZAMĚŘIT:

Dávejte pozor, aby dítě textu opravdu rozumělo. Porozumění je velmi důležité a je potřeba je kontrolovat. Může se stát, že dítě vše odsouhlasí, ale ve skutečnosti obsahu textu nebude rozumět. Společně si zkuste odpovědět na kontrolní otázky, které pomohou správné porozumění rozpoznat. Společně vymyslete také další otázky a zodpovězte je. Jako ujištění se o porozumění slouží také převyprávění textu nebo převedení do znaků. Starší děti podporujte v samostatném čtení, povzbuzujte je k dotazování. Pokud je dítě starší a zvědavější, společně si k Velikonocím dohledejte podrobnější informace např. z náboženského hlediska nebo techniky vyrábění kraslic. Podporujte zájem a snahu dětí dozvědět se něco nového.

Zdroj textu: https://www.obchudekvendula.cz/fotky82432/pracovni_listy_jaro/velikonoce.pdf
<https://www.msmoravicany.cz/aktuality/distancni-vzdelavani-velikonoce>
<https://www.materskeskoly.kh.cz>
<https://www.montessori-skolka-brno.cz/l/velikonoce-uz-jsou-za-dvermi-seznamte-deti-s-tradicemi/>
https://www.rodinnebaleni.cz/post/5453-velikonocni-zvyky-a-tradice?gclid=Cj0KCQiA3rKQBhCNARIsACUEW_ZMMYfp3B-UrYSTleVfqxZ40iPRSGVAPj_WoaHsTgVNHGZ9HJBQLQaAl8dEALw_wcB
<https://prima-receptar.cz/proc-a-jak-slavime-velikonoce/>